

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **B. V.**, zast. H. D., o. s. Pomoz jednomu člověku, se sídlem Horská 2107/2c, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31. 10. 2012, č. j. 28 Az 24/2011 – 124,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 6. 2011, č. j. OAM-286/ZA-06-ZA04-2010 rozhodl o tom, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o azylu“).

Žalobce rozhodnutí žalovaného napadl žalobou ke krajskému soudu, v níž obecně namítl porušení § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, když poukázal na podle jeho názoru nesprávné hodnocení obsahu zpráv shromážděných správním orgánem v neprospěch jeho osoby, přičemž závěry přijaté žalovaným neměly v jím opatřených informačních zdrojích ani oporu. Ve své žalobě tvrdil, že mu jako etnickému Čečenci žijícímu v Dagestánu v případě návratu do Ruské federace hrozí diskriminace a vážné ohrožení života, neboť tam dochází k porušování lidských práv a v ruské armádě je na jeho etniku pácháno běžně násilí, vraždy i znásilnění, které nejsou ze strany příslušných orgánů nijak stíhány, naopak jsou trpěny a v mnoha případech i podněcovány. Jako příslušník ruské armády by navíc byl nucen podílet se na pokračující genocidě čečenského národa. Odkázal přitom na závěry některých lidsko-právních organizací (Human Rights Watch a Memorial), které konstatují závažná porušování lidských práv v Ruské federaci.

Rozsudkem blíže označeným v záhlaví tohoto usnesení krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Soud dospěl k závěru, že žalobce předložil stručný, logický a uvěřitelný příběh, který nebyl v průběhu správního řízení zpochybněn a ani skutkový stav zjištěný soudem na základě nově provedeného dokazování věrohodnost žalobcova příběhu nesnížil a naopak jím doložené zprávy podle názoru soudu vzbuzují pochybnosti, zda informace shromážděné a hodnocené správním orgánem mohly dostatečně objektivním způsobem postihnout celkový skutkový stav žalobcova případu. Když žalobce zjistil z obsahu

rozhodnutí žalovaného, že žalovaný nebyl schopen zjistit dostatečným způsobem skutečnou situaci v jeho zemi původu, snažil se soudu i správnímu orgánu reálnou situaci s ohledem na jím tvrzené obavy objasnit a konkrétními zprávami dokladovat v rámci soudního řízení. Krajský soud sice nepopřel značnou snahu správního orgánu o zajištění podkladových informací, dospěl však k názoru, že z jejich obsahu správní orgán zdůraznil prakticky ty skutečnosti, které podporovaly obhajobu negativního rozhodnutí. Z těchto důvodů krajský soud uzavřel, že správní orgán jednak nevycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu a jednak opomněl hodnotit tu část informací, které sám shromáždil a jejichž obsah tvrzení žalobce podporuje. Dokazování provedené správním orgánem bylo tedy podle krajského soudu vadné, neboť informace, kterých se žalobce dovolával a které předložil až v řízení před soudem, mohl správní orgán obstarat již v průběhu řízení o žalobcově žádosti a provést jejich hodnocení. Z toho důvodu dospěl krajský soud k závěru, že judikatura Nejvyššího správního soudu týkající se institutu tzv. nové žádosti není v tomto případě aplikovatelná.

Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu včasnou kasační stížností, v níž uplatnil kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Rozsudek krajského soudu podle názoru stěžovatele trpí nezákonností a nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů. Namítaná nezákonnost podle stěžovatele spočívá v tom, že krajský soud nerespektoval zákon o azylu a neřídil se aktuální, konstantní a nerozpornou judikaturou Nejvyššího správního soudu, podle níž povinnost tvrzení leží vždy na žadateli o azyl. Stěžovatel odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005 – 86 a ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011 – 131 (všechna zde citovaná rozhodnutí NSS jsou přístupná na www.nssoud.cz). Stěžovatel řádně žalobce seznámil s podklady, které sloužily k vydání rozhodnutí ve věci jeho žádosti a ten na dotaz, zda chce uvést nějaké nové skutečnosti nebo nové informace, které by měl vzít správní orgán v úvahu při posouzení jeho žádosti, uvedl, že nic nového nemá. Závěry krajského soudu, že žalobce předpokládal na základě své znalosti situace v Čechách, že s touto bude obeznámen i správní orgán na úrovni, jež dostává ke kladnému vyřízení jeho žádosti, pak považuje stěžovatel za subjektivní a nepřipustně spekulativní. Stěžovatel rovněž citoval názor Nejvyššího správního soudu z rozsudku ze dne 5. 1. 2010, č. j. 2 As 6/2009 – 79, podle něhož „Nelze (...) obecně připustit, aby si účastník správního řízení ponechával jisté důkazní prostředky v záloze a uplatňoval je až v řízení před soudem a účelově tak přenášel dokazování před soud, zejména jde-li o zpochybnění zásadních skutečností.“ Nové důkazy uplatněné žalobcem v řízení před soudem měl dle stěžovatele krajský soud odmítnout a odkázat žalobce na novou žádost o udělení mezinárodní ochrany.

Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pak spatřuje stěžovatel v tom, že krajský soud nedostatečně zjistil skutečný stav věci. Stěžovatel zejména odmítá tvrzení soudu, že selektivně vybral z informací o zemi původu jen skutečnosti, které podporovaly negativní rozhodnutí. Stěžovatel shromáždil dostatek věrohodných, aktuálních a různorodých informací o zemi původu žadatele a ty aplikoval v rozsahu určeném tvrzeními žalobce v jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Při tom poukázal stěžovatel na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 Azs 111/2005 – 58, podle něhož „*rozsah zjišťování skutkového stavu věci v řízení o udělení azylu je určován tvrzeními žadatele.*“ Krajský soud tak podle stěžovatele nahradil objektivní informace vztahující se k žadateli obecnými a nepoužitelnými zprávami a subjektivními náhledy žalobce odporujícími obsahu správního spisu a informacím o jeho domovském státě. Konečně podle stěžovatele také neobstojí odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu, protože soud nevzal v úvahu všechny skutečnosti, jež vyšly v řízení najevo a své závěry opřel toliko o subjektivní hodnotící soudy nemající oporu ve zjištěném stavu věci.

Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

pokračování

Vzhledem k okolnosti, že se v dané věci jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39. Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu.

Na tomto místě považuje Nejvyšší správní soud za vhodné zopakovat, že podle jeho konstantní judikatury platí, že „i v případě, kdy je stěžovatelem Ministerstvo vnitra, lze považovat kasační stížnost za přijatelnou, pokud by bylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu při vykladu hmotného nebo procesního práva, případně pokud by krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu.“ (rozsudek ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, publ. pod č. 1143/2007 Sb. NSS; srovnej k tomu konstantní judikaturu).

V projednávané věci však Nejvyšší správní soud takové vady napadeného rozhodnutí krajského soudu neshledal a kasační stížnost tudíž není ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. přijatelná.

Pokud se týče tvrzené nezákonnosti rozsudku krajského soudu spočívající v tom, že krajský soud údajně nerespektoval zákon o azylu a neřídil se aktuální, konstantní a nerozpornou judikaturou NSS, když připustil, aby žalobce až v soudním řízení předložil nové důkazy na podporu svých tvrzení, odkazuje zdejší soud na rozsudek ze dne 27. 6. 2012, č. j. 9 Azs 7/2012 - 3, v němž Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že „Obecně lze konstatovat, že v řízení o udělení mezinárodní ochrany stíhá žadatele břemeno tvrzení, břemeno důkazní je však již rozloženo mezi žadatele a správní orgán. S ohledem na toto sdílené břemeno je správní orgán povinen zjišťovat a zohlednit veškeré informace a důkazy jak v neprospěch, tak i ve prospěch žadatele.“ Krajský soud v napadeném rozsudku přitom důkladně a přesvědčivě vyložil, že v případě žalobce nešlo o nová tvrzení, ale o důkazy, které měl správní orgán v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany buď sám opatřit, nebo které dokonce již měl k dispozici, avšak k nim (dostatečně) nepřihlédl. Toto pochybení stěžovatele vyústilo v nedostatečně zjištěný skutkový stav. Tento závěr je zcela zřejmý i z toho, že krajský soud přikázal stěžovateli, aby po vyhodnocení soudem rozebraných žalobních námitek doplnil dokazování a o žádosti znovu rozhodl.

Nejvyšší správní soud neshledal ani stěžovatelem namítanou nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku krajského soudu, neboť krajský soud dospěl k závěrům, které jsou dostatečně odůvodněné. Nejvyšší správní soud se neztotožňuje s výtka stěžovatele, že krajský soud nahradil objektivní informace vztahující se k žadateli obecnými a nepoužitelnými zprávami a subjektivními náhledy žalobce odporujícími obsahu správního spisu a informacím o jeho domovském státě. Krajský soud toliko uznal přesvědčivost žalobcem předložených důkazů a přikázal stěžovateli, aby je i on zohlednil v dalším řízení a aby lépe zjistil skutkový stav.

Za daných okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, neboť nebylo zjištěno zásadní pochybení krajského soudu při aplikaci právních předpisů ani nerespektování ustálené a vnitřně jednotné judikatury Nejvyššího správního soudu.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. března 2013

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu